

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0092

Ústavné, právne a inštitucionálne dôsledky spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky: možnosti, ktoré ponúka Lisabonská zmluva

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. marca 2017 o ústavných, právnych a inštitucionálnych dôsledkoch spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky: možnosti, ktoré ponúka Lisabonská zmluva (2015/2343(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu,
- so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),
- so zreteľom článok 36 Zmluvy o EÚ o úlohe Európskeho parlamentu v spoločnej zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politike,
- so zreteľom na článok 42 ods. 2, 3, 6 a 7 a články 45 a 46 Zmluvy o EÚ o postupnom vymedzení spoločnej obrannej politiky,
- so zreteľom na Protokol č. 1 zmlúv o úlohe národných parlamentov v Európskej únii,
- so zreteľom na Protokol č. 2 zmlúv o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 20. decembra 2013, 26. júna 2015 a 15. decembra 2016,
- so zreteľom na závery Rady o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike z 25. novembra 2013, 18. novembra 2014, 18. mája 2015, 27. júna 2016 a 14. novembra 2016,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. apríla 2016 o EÚ v meniacom sa globálnom prostredí – prepojenejší, konfliktnejší a komplexnejší svet¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2012 o doložkách EÚ o vzájomnej obrane a solidarite: politický a operačný rozmer²,

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0120.

² Ú. v. EÚ C 419, 16.12.2015, s. 138.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2016 o Európskej obrannej únii¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2016 o doložke o vzájomnej obrane (článok 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ)²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2016 o uplatňovaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2017 o zlepšení fungovania Európskej únie využitím potenciálu Lisabonskej zmluvy⁴,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002⁵ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/1835 z 12. októbra 2015, ktorým sa vymedzuje postavenie, sídlo a prevádzkové pravidlá Európskej obrannej agentúry⁶,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2001/78/SZBP z 22. januára 2001 o zriadení Politického a bezpečnostného výboru⁷,
- so zreteľom na konečné závery medziparlamentných konferencií o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (ďalej len „SZBP“) a o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike (ďalej len „SBOP“) z 8. apríla 2016 v Haagu, zo 6. septembra 2015 v Luxemburgu, 6. marca 2015 v Rige, 7. novembra 2014 v Ríme, 4. apríla 2014 v Aténach, 6. septembra 2013 vo Vilniuse, z 25. marca 2013 v Dubline a 10. septembra 2012 v Pafose,
- so zreteľom na dokument s názvom Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, ktorý predstavila podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) 28. júna 2016,
- so zreteľom na Severoamerickú zmluvu podpísanú 4. apríla 1949 vo Washingtone,
- so zreteľom na dokument s názvom Plán vykonávania v oblasti bezpečnosti a obrany, ktorý predložila PK/VP 14. novembra 2016,
- so zreteľom na správu PK/VP a riaditeľky Európskej obrannej agentúry zo 7. júla 2014 o pokroku pri vykonávaní záverov Európskej rady z decembra 2013,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie predsedov Európskej rady a Komisie a generálneho

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0435.

² Prijaté texty, P8_TA(2016)0019.

³ Prijaté texty, P8_TA(2016)0440.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2017)0049.

⁵ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁶ Ú. v. EÚ L 266, 13.10.2015, s. 55.

⁷ Ú. v. ES L 27, 30.1.2001, s. 1.

tajomníka NATO z 8. júla 2016,

- so zreteľom na výsledky referenda, ktoré sa konalo v Spojenom kráľovstve 23. júna 2016,
 - so zreteľom na výsledky osobitného prieskumu Európskeho parlamentu Eurobarometer, ktorý sa uskutočnil v 28 členských štátoch Európskej únie od 9. do 18. apríla 2016,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 30. novembra 2016 s názvom Akčný plán v oblasti európskej obrany (COM(2016)0950),
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre ústavné veci podľa článku 55 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre ústavné veci a stanovisko Výboru pre rozpočet (A8-0042/2017),
- A. keďže Európska únia je odhodlaná vytvoriť spoločnú obrannú politiku vedúcu k spoločnej obrane, ktorá posilní jej jednotu, strategickú autonómiu a integráciu s cieľom presadzovať mier, bezpečnosť a stabilitu v susedstve Európy a vo svete; keďže o spoločnej obrane musí jednomyselne rozhodnúť Európska rada a toto rozhodnutie musia prijať členské štáty v súlade so svojimi ústavnými požiadavkami;
- B. keďže vznik nových geopolitických a geostrategických okolností – s prevahou ázijského regiónu nad euroatlantickým – a nástup nových aktérov, ako aj výskyt skutočných nových hrozieb a oblastí činnosti preukazujú, že štáty nemôžu novým rizikám čeliť samostatne a je potrebná spoločná reakcia;
- C. keďže náklady v prípade nekonania na úrovni Európy v oblasti bezpečnosti a obrany sa odhadujú na viac než 100 miliárd EUR ročne a miera účinnosti EÚ zodpovedá 10 – 15 % miery účinnosti Spojených štátov;
- D. keďže globálne sa zhoršujúce prostredie poukázalo na význam zlepšenia spolupráce a výmeny informácií i najlepších postupov medzi členskými štátmi, ako aj na potrebu výrazného zvýšenia vojenských výdavkov v EÚ z vlastných zdrojov vyčlenených na tento účel;
- E. keďže cieľ spočívajúcim vo vojenskej integrácii a integrácii v oblasti obrany stanovili už zakladatelia európskeho projektu, ktorých hlavným cieľom bolo vytvoriť mechanizmus legitímnej kolektívnej obrany a zachovať mier na európskom kontinente;
- F. keďže Zmluva o EÚ v článku 21 ods. 1 a 2 a v článku 42 jasne definuje zásady a ciele v oblasti SZBP a SBOP, ako aj mechanizmy a rámec na ich dosiahnutie; keďže v plnení týchto cieľov sa dosiahol len veľmi obmedzený pokrok, a to aj napriek mnohým výzvam a návrhom Európskeho parlamentu a Komisie, čo sa týka ich realizácie;
- G. keďže rozvoj SBOP si vyžaduje predovšetkým politickú vôľu zo strany členských štátov založenú na spoločných hodnotách a zásadách, ako aj na spoločných záujmoch a prioritách a zároveň vytvorenie štruktúr inštitucionálnej spolupráce; keďže SBOP by

mala byť účinnou a štruktúrovanou spoločnou politikou, ktorá vytvára pridanú hodnotu, a nie len súhrnom vnútroštátnych politik členských štátov alebo ich najmenším spoločným menovateľom;

- H. keďže aktivovanie článku 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ v novembri 2015 zo strany Francúzska preukázalo potenciál všetkých ustanovení zmluvy spojených s bezpečnosťou a obranou;
- I. keďže EÚ má podľa článku 42 ods. 2 Zmluvy o EÚ a článku 2 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie právomoc vymedziť a vykonávať spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku, ktorá zahŕňa postupné vymedzenie spoločnej obrannej politiky EÚ; keďže EÚ by mala využiť túto právomoc na zlepšenie koordinácie a účinnosti a doplnenie činností členských štátov bez toho, aby narušila alebo nahradila ich právomoc v oblasti obrany;
- J. keďže existujú európske mnohonárodné štruktúry, ako je Eurocorps, ktoré sú príkladom osvedčených postupov a spolupráce medzi členskými štátmi dlhé roky; keďže tieto štruktúry by mohli byť východiskom pre pokrok smerom k spoločnej obrannej politike EÚ;
- K. keďže občania EÚ očakávajú viac opatrení EÚ v oblasti obrany a bezpečnosti; keďže podľa prieskumu Eurobarometra č. 85.1 z júna 2016 by si dve tretiny oslovených občanov EÚ priali väčšiu angažovanosť EÚ prostredníctvom zapojenia členských štátov do otázok bezpečnostnej a obrannej politiky;
- L. keďže existuje potreba vytvoriť kultúru obrany, ktorá pomôže zabezpečiť, aby mali občania EÚ jasnú predstavu o úlohe, ktorú obrana zohráva v našej spoločnosti, a jej príspevku k stabilite, udržiavaniu mieru a posilňovaniu medzinárodnej bezpečnosti;
- M. keďže je potrebné prijať opatrenia zamerané na posilnenie funkčnosti a účinnosti európskej bezpečnostnej politiky, aby mohla zabezpečiť skutočné zvýšenie bezpečnosti v Európe;
- N. keďže Európska rada by mala bezodkladne zaviesť európsku obrannú úniu, ako sa o to zasadzuje aj Európsky parlament, i spoločnú obranu EÚ; keďže členské štáty by mali prijať rozhodnutie o spoločnej obrane v súlade so svojimi príslušnými ústavnými požiadavkami;
- O. keďže obranná politika EÚ by mala zlepšiť schopnosť Európy posilniť bezpečnosť v EÚ aj za jej hranicami a mala by skonsolidovať partnerstvo s NATO a transatlantické vzťahy, čím tiež pomôže posilniť NATO;
- P. keďže Európsky parlament aktívne podporuje európsku obrannú úniu a bude naďalej predkladať vhodné návrhy smerujúce k tomuto cieľu; keďže medziparlamentná konferencia o SZBP a SBOP by sa mala stať fórom, na ktorom by sa viedla účinná a pravidelná medziparlamentná spolupráca v oblasti SBOP a postupne by sa vymedzovala spoločná obranná politika EÚ;
- Q. keďže PK/VP pravidelne konzultuje s Európskym parlamentom o postupnom vymedzovaní spoločnej obrannej politiky EÚ, zabezpečuje, aby boli v tomto procese názory Európskeho parlamentu náležite zohľadnené, a informuje Európsky parlament o pokroku, ktorý sa dosiahol v súvislosti s európskou obrannou úniou;

- R. keďže PK/VP sa vo svojom vyhlásení na neformálnom zasadnutí ministrov zahraničných vecí EÚ v Gymnichu 2. septembra 2016 zmienila o aktuálnej príležitosti na podstatný pokrok, ktorý môžu členské štáty dosiahnuť v oblasti obrany;
- S. keďže Komisia zabezpečuje uplatňovanie zmlúv a opatrení prijatých inštitúciami na ich základe, a to aj v oblasti SBOP;
- T. keďže budúce ročné a viacročné plánovanie EÚ by malo zahŕňať aj obrannú politiku; keďže Komisia by mala začať prácu na príslušných medziinštitucionálnych dohodách vrátane bielej knihy EÚ o obrane, aby sa ich uplatňovanie mohlo začať v ďalšom viacročnom finančnom a politickom rámci EÚ;
- U. keďže Európsky parlament zastupuje občanov Európy a vykonáva legislatívne a rozpočtové funkcie, ako aj funkciu politickej kontroly a poradnú funkciu, takže má kľúčovú úlohu pri vytváraní koncepcie európskej obrannej únie;
- V. keďže aktívna úloha Európskeho parlamentu, ako aj jeho politická podpora a demokratická kontrola pri vymedzovaní spoločnej obrannej politiky EÚ a zavádzaní spoločnej obrany by potvrdili a posilnili reprezentatívne a demokratické základy EÚ;
- W. keďže globálna stratégia EÚ by mala slúžiť ako veľmi jasný a hodnotný strategický rámec pre budúci rozvoj SBOP;
- X. keďže existujú obmedzenia, pokiaľ ide o vojenský výcvik v zahraničí, z hľadiska akčných plánov aj nevyhnutnej vojenskej logistickej podpory;
- Y. keďže preto nie je možné vykonávať výcvikové misie v zahraničí, ako je to v prípade vojenských výcvikových misií v Stredoafrickej republike (EUTM RCA) či v Mali (EUTM Mali), ak vlády dotknutých krajín nezabezpečia vojenským jednotkám nevyhnutnú výzbroj a vybavenie; keďže bez výcviku s výzbrojou a vybavením nie je možné vytvoriť jednotky schopné čeliť výzvam spojeným s vojnou a vykonávať operácie;
- Z. keďže európski vojaci sa v súčasnosti nesmú zúčastňovať na vojenských operáciách ako pozorovatelia, čo znamená, že nedokážu identifikovať možné problémy jednotiek, ktoré absolvovali výcvik, a preto v neskoršom štádiu nie sú schopní vyriešiť žiadne operačné problémy;
- AA. keďže tieto jednotky – v Mali aj v Stredoafrickej republike – sa vytvárajú na bojové operácie a keďže po troch rokoch bez riadneho vybavenia a výcviku, ako je to v prípade EUTM Mali, nie sú ani zd'aleka bojaschopné;
- AB. keďže bez nevyhnutnej výzbroje budú výcvikové misie v zahraničí prebiehať len v prípade, že vláda dotknutej krajiny poskytne jednotkám výzbroj a vybavenie, ktoré budú môcť po dokončení výcviku naďalej používať;

Ústavný a právny rámec

1. pripomína, že SBOP podľa Zmluvy o EÚ zahŕňa postupné vymedzenie spoločnej obrannej politiky EÚ, ktorá povedie k budúcej spoločnej obrane, keď o tom jednomyselne rozhodne Európska rada a keď členské štáty prijmú toto rozhodnutie v súlade so svojimi príslušnými ústavnými požiadavkami; vyzýva členské štáty, aby sa

prioritne usilovali o realizáciu ustanovení Zmluvy o SBOP a zvýšili snahu o dosiahnutie hmatateľného pokroku pri plnení cieľov vymedzených v týchto ustanoveniach;

2. konštatuje, že reforma a inovácie, ktoré v súvislosti s SBOP prináša Lisabonská zmluva, predstavujú dostatočný a ucelený rámec a mali by vytvoriť cestu ku skutočne spoločnej politike založenej na spoločných zdrojoch a kapacitách, ako aj na koordinovanom plánovaní na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že pokrok dosiahnutý v SBOP v rámci súčasného inštitucionálneho a právneho rámca závisí viac od politickej vôle členských štátov než od právnych aspektov; zdôrazňuje, že článok 43 Zmluvy o EÚ sa vzťahuje na celé spektrum úloh krízového riadenia, ktorých rýchle a rozhodné využívanie je ambíciou EÚ;
3. vyzýva preto PK/VP, Radu a členské štáty, aby zabezpečili – ako sa stanovuje v Zmluve o EÚ – súlad medzi jednotlivými oblasťami vonkajšej činnosti, riešili tieto oblasti prostredníctvom globálneho a komplexného prístupu a využili všetky možnosti, ktoré zmluva poskytuje, najmä mechanizmy obsiahnuté v článku 42 ods. 6 a článku 46 Zmluvy o EÚ, v Protokole č. 10 o stálej štruktúrovanej spolupráci zavedenej článkom 42 Zmluvy o EÚ a – počas operačnej fázy – v článku 44 Zmluvy o EÚ o vykonávaní misií SBOP skupinou členských štátov, s cieľom dosiahnuť rýchlejšiu, účinnejšiu a pružnejšiu realizáciu misií a operácií; zdôrazňuje, že pravidlá spolupráce v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce by sa mali jasne vymedziť;
4. konštatuje, že ak sa v Zmluve o EÚ ustanovuje, že Rada prijíma rozhodnutia týkajúce sa SBOP na základe kvalifikovanej väčšiny, najmä rozhodnutia v súlade s článkom 45 ods. 2 a článkom 46 ods. 2 Zmluvy o EÚ, všetky výdavky, ktoré vyplynú z vykonávania týchto rozhodnutí, by sa mali financovať z nových dodatočných zdrojov v rozpočte EÚ a ísť na ťarchu tohto rozpočtu; domnieva sa, že na tento účel je potrebné dodatočné financovanie alebo spolufinancovanie zo strany členských štátov;
5. domnieva sa preto, že Európska obranná agentúra (ďalej len „EDA“) a stála štruktúrovaná spolupráca by sa mali považovať za inštitúcie EÚ sui generis, ako je to v prípade Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ); domnieva sa, že toto si vyžaduje zmenu nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zahrnúť agentúru EDA a stálu štruktúrovanú spoluprácu do článku 2 písm. b) uvedeného nariadenia a vyčleniť pre ne v rozpočte EÚ osobitný oddiel; pripomína, že Európsky parlament by mal spolu s Radou vykonávať legislatívne a rozpočtové funkcie, ako aj funkciu politickej kontroly a poradnú funkciu, ako sa ustanovuje v zmluvách;
6. vyjadruje presvedčenie, že článok 41 ods. 1 Zmluvy o EÚ sa vzťahuje na správne výdavky agentúry EDA a stálej štruktúrovanej spolupráce;
7. konštatuje, že článok 41 ods. 2 Zmluvy o EÚ sa vzťahuje na prevádzkové výdavky agentúry EDA a stálej štruktúrovanej spolupráce; pripomína, že prevádzkové výdavky vyplývajúce z vojenských misií podľa článku 42 ods. 1 Zmluvy o EÚ, prevádzkové výdavky vyplývajúce z obranných operácií členského štátu, ktorý sa stane na svojom území obeťou ozbrojenej agresie, a prevádzkové výdavky vyplývajúce z obranných operácií členských štátov, ktoré plnia svoju povinnosť poskytnúť pomoc a podporu v súlade s článkom 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ, by sa mali financovať kolektívne, ale nemali by sa účtovať na ťarchu rozpočtu EÚ; víta aktiváciu článku 42 ods. 7 o doložke o vzájomnej obrane;

8. domnieva sa teda, že jedinou možnosťou financovania správnych a prevádzkových výdavkov agentúry EDA a stálej štruktúrovanej spolupráce, ktorú umožňujú zmluvy, je financovanie z rozpočtu EÚ, hoci obe inštitúcie môžu spravovať finančné prostriedky, ktoré získajú priamo od členských štátov;
9. vyzýva členské štáty, aby poskytli nevyhnutné dodatočné finančné prostriedky potrebné na financovanie správnych a prevádzkových nákladov agentúry EDA a stálej štruktúrovanej spolupráce z rozpočtu EÚ;
10. naliehavo žiada Radu, aby na tento účel zrevidovala rozhodnutie (SZBP) 2015/1835, ktorým sa vymedzuje štatút, sídlo a spôsob fungovania Európskej obrannej agentúry;
11. domnieva sa, že prehlbovanie spolupráce v oblasti obrany medzi členskými štátmi na úrovni EÚ by sa malo uskutočňovať spolu s posilňovaním parlamentného dohľadu a kontroly zo strany Európskeho parlamentu aj národných parlamentov;
12. zdôrazňuje v tejto súvislosti úlohu Európskeho parlamentu ako rozpočtového orgánu; vyjadruje odhodlanie vykonávať účinnú parlamentnú kontrolu a rozpočtovú kontrolu nad agentúrou EDA a stálou štruktúrovanou spoluprácou, ako sa stanovuje v zmluvách;
13. nalieha na Radu, aby konala v súlade s článkom 41 ods. 3 Zmluvy o EÚ a bezodkladne prijala rozhodnutie o ustanovení počiatočného fondu na neodkladné financovanie počiatočných fáz vojenských operácií v prípade misií uvedených v článku 42 ods. 1 a článku 43 Zmluvy o EÚ;
14. v súlade s článkom 42 ods. 2 Zmluvy o EÚ naliehavo vyzýva Radu, aby prijala konkrétne opatrenia vedúce k harmonizácii a normalizácii európskych ozbrojených síl s cieľom uľahčiť spoluprácu personálu ozbrojených síl v rámci novej európskej obrannej únie ako krok pri postupnom vymedzovaní spoločnej obrannej politiky EÚ;

Európska pridaná hodnota SBOP

15. zdôrazňuje, že vzhľadom na rýchlo sa zhoršujúce bezpečnostné prostredie je dosiahnutie cieľov SBOP spočívajúcich v posilnení operačnej spôsobilosti EÚ konať mimo územia EÚ na udržiavanie mieru, predchádzanie konfliktom a posilňovanie medzinárodnej bezpečnosti, ako sa stanovuje v Zmluve o EÚ, potrebné viac než kedykoľvek predtým; je pevne presvedčený, že hrozby v oblasti bezpečnosti a obrany, ktorým čelí EÚ a ktoré sú namierené proti jej občanom a územiu, sú spoločné a nemôže ich riešiť osamotený členský štát; je presvedčený, že bezpečnosť a obrana EÚ budú silnejšie, ak sa EÚ a členské štáty rozhodnú zostať jednotné a spolupracovať; zastáva názor, že EÚ musí v záujme svojej vlastnej bezpečnosti a obrany vytvoriť účinný systém európskej del'by záťaže, čo sa doposiaľ nestalo; vyzýva členské štáty, aby preukázali plnú politickú angažovanosť a spolupracovali v záujme dosiahnutia tohto cieľa;
16. zdôrazňuje, že bezpečnosť a obrana predstavujú oblasť, v ktorej je európska pridaná hodnota evidentná, pokiaľ ide o účinnosť, pretože členské štáty získajú prostredníctvom posilnenej súdržnosti, koordinácie a interoperability v rámci bezpečnosti a obrany väčšie a nákladovo efektívnejšie kapacity, a tiež pokiaľ ide o prínos k upevneniu solidarity, súdržnosti, strategickej autonómie a odolnosti EÚ; poukazuje na to, že podľa odhadov generuje každé euro investované do obrany návratnosť 1,6 EUR, a to najmä

prostredníctvom kvalifikovaného zamestnania, výskumu a technológií a vývozu;

17. zdôrazňuje, že využitím všetkých možností, ktoré poskytujú zmluvy, by sa zlepšila konkurencieschopnosť a fungovanie obranného priemyslu na jednotnom trhu, ešte viac by sa podporila spolupráca v oblasti obrany prostredníctvom pozitívnych stimulov a pozornosť by sa zamerala na projekty, ktoré členské štáty nie sú schopné uskutočniť, pričom by sa znížila zbytočná duplikácia a podporilo by sa efektívnejšie využívanie verejných finančných prostriedkov;
18. zdôrazňuje, že posilnenie SBOP v súlade so zmluvami nebude mať dosah na zvrchovanosť členských štátov, pretože ide o politiku, ktorej hybnou silou sú členské štáty; je presvedčený, že nič nepredstavuje väčšie rešpektovanie zvrchovanosti než obrana územnej celistvosti EÚ prostredníctvom spoločnej obrannej politiky;
19. zdôrazňuje, že začatie misií SBOP na základe článku 44 Zmluvy o EÚ prispieva k vytváraniu európskej obrannej únie; vyzýva EÚ, aby v plnom rozsahu využila potenciál článku 44 s cieľom pokračovať v takýchto misiách a zintenzívniť ich, a to so zámerom vytvoriť podmienky pre funkčnú bezpečnostnú a obrannú politiku;
20. považuje za nevyhnutné, aby sa výdavky členských štátov na obranu zvýšili na 2 % HDP EÚ; zdôrazňuje, že tento nárast by do konca nadchádzajúceho desaťročia predstavoval mimoriadne výdavky na obranu vo výške takmer 100 miliárd EUR; domnieva sa, že uvedené zvýšenie by sa malo použiť na začatie strategickjších programov spolupráce v rámci EÚ a prostredníctvom EÚ, a to zlepšením štruktúry na strane dopytu a ponuky a zvýšením účinnosti a efektívnosti oboch strán; domnieva sa, že toto zvýšenie prispeje k podpore európskeho obranného priemyslu na európskej úrovni a k vytváraniu pracovných miest, najmä v malých a stredných podnikoch; zastáva názor, že podstatná časť týchto výdavkov by sa mala vyčleniť na výskum a vývoj, ako aj na strategické programy spolupráce, pričom dôraz sa bude klásť na nové technológie dvojakeho použitia a obranné technológie, ktoré nie sú len kľúčovým faktorom na dosiahnutie týchto cieľov, ale môžu tiež priniesť dodatočnú pridanú hodnotu pre EÚ; poznamenáva, že v prípade týchto mimoriadnych výdavkov by sa mala zabezpečiť zvýšená zodpovednosť, transparentnosť a kontrola využívania európskych verejných prostriedkov;
21. je presvedčený, že investície EÚ do obrany by mali zabezpečiť, aby sa všetky členské štáty mohli zapojiť do vyváženého, súdržného a synchronizovaného zlepšovania svojich vojenských spôsobilostí; domnieva sa, že to pre EÚ predstavuje strategickú príležitosť, aby zlepšila svoju bezpečnosť a obranu;

Inštitucionálny rámec

Rada ministrov obrany

22. zdôrazňuje, že je aj naďalej potrebné vytvoriť Radu v zložení ministrov obrany, ktorej by predsedal vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ktorá by koordinovala vykonávanie SBOP a zvýšila jej účinnosť;

Riadiaci výbor v oblasti obrany

23. domnieva sa, že riadiaci výbor agentúry EDA zložený zo zástupcov ministerstiev obrany členských štátov je vhodným orgánom na výkon poradných a dozorných funkcií,

ktoré sú potrebné na vykonávanie článkov 42, 45 a 46 Zmluvy o EÚ;

24. domnieva sa, že článok 4 ods. 4 rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/1835, ktorým sa vymedzuje štatút, sídlo a spôsob fungovania Európskej obrannej agentúry, poskytuje potrebný a pevný základ pre to, aby riadiaci výbor agentúry EDA pôsobil ako tretí výbor stálych predstaviteľov EÚ, teda ako riadiaci výbor v oblasti obrany; domnieva sa, že tento výbor by mal vykonávať aj poradné a dozorné funkcie potrebné na realizáciu stálej štruktúrovanej spolupráce po tom, ako bude zavedená;
25. je presvedčený, že mandát Politického a bezpečnostného výboru (PBV) uvedeného v článku 38 Zmluvy o EÚ sa musí vykladať reštriktívne; domnieva sa, že podľa zmlúv sa jeho mandát vzťahuje len na situácie a misie mimo EÚ, ako aj na určité aspekty vykonávania doložky o solidarite; predovšetkým sa domnieva, že jeho existujúce pracovné dojednania nie sú prispôsobené na ďalšie vykonávanie tej časti SBOP, ktorá je vymedzená v článku 42 ods. 2 Zmluvy o EÚ;
26. naliehavo žiada Radu, aby na tento účel zrevidovala rozhodnutie 2001/78/SZBP o zriadení Politického a bezpečnostného výboru, ako aj rozhodnutie (SZBP) 2015/1835, ktorým sa vymedzuje štatút, sídlo a spôsob fungovania Európskej obrannej agentúry;

Európska obranná agentúra

27. pripomína ciele agentúry EDA, ktorými sú podpora členských štátov pri rozvoji ich obranných spôsobilostí a posilňovanie ich priemyselnej a technologickej obrannej základne; zdôrazňuje nedostatočne využívaný potenciál agentúry EDA, pokiaľ ide o podporu rozvoja SBOP a plnenie tých cieľov, ktoré si vyžadujú plné využitie kapacít agentúry; vyzýva na úvahy o budúcej role a úlohách agentúry; vyzýva členské štáty, aby stanovili spoločnú úroveň ambícií v reformovanej agentúre EDA a zaviazali sa k nej; požaduje posilnenie politickej podpory, financovania a zdrojov pre agentúru EDA, ako aj koordináciu jej činnosti s opatreniami Komisie, členských štátov a iných aktérov, najmä v oblastiach rozvoja spôsobilostí, verejného obstarávania v oblasti obrany, výskumu a presadzovania interoperability ozbrojených síl členských štátov; domnieva sa, že agentúra môže s orgánmi členských štátov a súkromnými aktérmi na trhu spolufinancovať obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím a verejné obstarávanie inovatívnych riešení;
28. berie na vedomie rozhodnutie agentúry EDA zrevidovať plán rozvoja spôsobilostí v súlade s globálnou stratégiou EÚ a so záujmom očakáva budúci plán rozvoja spôsobilostí, ktorý bude relevantnejším spôsobom odrážať priority a potreby EÚ a členských štátov;
29. vyzýva členské štáty, aby v rámci agentúry EDA vypracovali spoločnú európsku politiku v oblasti spôsobilostí a vyzbrojovania, ako sa uvádza v článku 42 ods. 3 Zmluvy o EÚ, a žiada Komisiu a agentúru EDA, aby v tejto súvislosti predložili návrhy; vyzýva PK/VP, aby informovala Európsky parlament o výsledkoch existujúceho pracovného vzťahu medzi agentúrou EDA a Komisiou, ako aj ich vzťahu s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) a Organizáciou pre spoluprácu v oblasti vyzbrojovania (OCCAR); žiada členské štáty, aby riadne vykonávali spoločnú pozíciu 2008/944/SZBP o vývoze zbraní a vytvorili spoločnú politiku v oblasti vývozu zbraní, ktorá zabezpečí, že na vývoz zbraní sa budú vzťahovať spoločné kritériá na úrovni EÚ upravujúce vývoz zbraní, munície, obranného vybavenia a technológií do tretích krajín;

Stála štruktúrovaná spolupráca

30. nabáda členské štáty, aby v záujme zachovania a zlepšovania svojich vojenských spôsobilostí prostredníctvom rozvoja doktríny a vedenia, rozvoja a výcviku personálu, rozvoja obranného materiálu a infraštruktúry, ako aj interoperability a certifikácie čo najskôr vytvorili v rámci EÚ stálu štruktúrovanú spoluprácu a zapojili sa do nej; zdôrazňuje, že je dôležité a nevyhnutné, aby sa do stálej a účinnej štruktúrovanej spolupráce zapojili všetky členské štáty, ktoré chcú pokročiť v integrácii svojej obrany na tú najambicióznejšiu úroveň; domnieva sa, že by sa mali vytvoriť stále európske integrované sily ako mnohonárodné sily v zmysle článku 1 Protokolu č. 10 o stálej štruktúrovanej spolupráci, ktoré by boli k dispozícii EÚ na vykonávanie SBOP, ako sa stanovuje v článku 42 ods. 3 Zmluvy o EÚ; vyzýva VP/PK, aby predložila návrhy na sfunkčnenie stálej štruktúrovanej spolupráce v prvej polovici roka 2017;
31. domnieva sa, že EÚ by si mala na základe dohody s dotknutými členskými štátmi zabezpečiť účasť na programoch v oblasti spôsobilostí, ktoré tieto členské štáty vykonávajú; domnieva sa, že finančný príspevok EÚ na tieto programy by nemal presiahnuť príspevky zúčastnených členských štátov;
32. zastáva názor, že systém bojových skupín EÚ by mal byť zahrnutý do stálej štruktúrovanej spolupráce súčasne s vytvorením trvalého civilno-vojenského veliteľstva s rovnako dôležitým útvarom pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (MPCC) a útvarom pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC), čo by skvalitnilo strategické a operačné plánovanie počas celého plánovacieho cyklu, posilnilo civilno-vojenskú spoluprácu a zlepšilo schopnosť EÚ pohotovo reagovať na krízy; domnieva sa, že súčasťou stálej štruktúrovanej spolupráce by mali byť aj ďalšie európske nadnárodné štruktúry, ako je napríklad európske velenie leteckej dopravy, Eurocorps a Organizácia pre spoluprácu v oblasti vyzbrojovania (OCCAR), ako aj všetky dvojstranné a mnohostranné formy vojenskej spolupráce medzi krajinami zúčastňujúcimi sa na stálej štruktúrovanej spolupráci; domnieva sa, že výsady a imunity EÚ by sa mali vzťahovať na tie nadnárodné štruktúry, ktoré sú súčasťou stálej štruktúrovanej spolupráce;
33. usudzuje, že počas fázy aktivácie, pohotovosti a deaktivácie bojových skupín EÚ by EÚ by mala pokrývať všetky ich náklady;
34. vyzýva PK/VP a Radu, aby v plnej miere realizovali rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 1325 a vymenovali osobitného zástupcu pre ženy v konfliktach;

Európsky parlament

35. zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal zohrávať poprednú úlohu pri kontrole a dohľade nad vykonávaním a pri hodnotení SBOP v súlade s článkom 14 ods. 1 Zmluvy o EÚ; domnieva sa, že medziparlamentná konferencia o SZBP a SBOP by mala slúžiť aj ako platforma pre medziparlamentné konzultácie a kontrolu SBOP; trvá na tom, že s Európskym parlamentom sa musia účinne konzultovať významné rozhodnutia v oblasti SBOP, najmä pokiaľ ide o vojenské a civilné misie mimo EÚ a strategické obranné operácie;
36. v tejto súvislosti vyzýva PK/VP, aby v plnom rozsahu naplnila článok 36 Zmluvy o EÚ tým, že zabezpečí, aby sa postoje Európskeho parlamentu náležite zohľadňovali v rámci

konzultácií s Európskym parlamentom o hlavných aspektoch a základných rozhodnutiach SBOP ako súčasti SZBP; žiada, aby sa Európskemu parlamentu pravidelnejšie poskytovalo viac informácií s cieľom posilniť dostupné mechanizmy parlamentnej a politickej kontroly;

37. nalieha na Európsky parlament, aby z Podvýboru pre bezpečnosť a obranu vytvoril plnohodnotný parlamentný výbor a umožnil mu plniť dôležitú úlohu vo vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, najmä pri kontrole právnych aktov súvisiacich s trhom v oblasti obrany a pri postupoch, ako je koordinované ročné preskúmanie týkajúce sa obrany;
38. vyzýva na posilnenie spolupráce medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi, pretože ide o kľúčový prvok na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v oblasti SBOP a pre jej legitimizáciu; konštatuje, že takáto spolupráca by nemala ohroziť vykonávanie SBOP a dosiahnutie jej cieľov ako politiky EÚ;
39. domnieva sa, že Európsky parlament by mal okrem svojej úlohy v rámci rozpočtového postupu naďalej podporovať osobitné iniciatívy a poskytovať Rade, PK/VP a Komisii odporúčania týkajúce sa otázok spoločnej bezpečnosti a obrany;

Vzťah medzi EÚ a NATO

40. požaduje užší vzťah medzi SBOP a NATO, ktorý ponúkne politickú príležitosť na spoluprácu a doplnkovosť na každej úrovni, bez toho, aby bol dotknutý článok 42 ods. 7 druhý pododsek Zmluvy o EÚ; pripomína, že je potrebné obnoviť rovnováhu v rámci strategického partnerstva medzi EÚ a NATO a rozšíriť toto partnerstvo v záujme zabezpečenia kompatibility, rozvoja spoločných spôsobilostí a predchádzania zdvojeniu činností a štruktúr, čím sa znížia výdavky a zvýši účinnosť; vyzýva PK/VP, aby bezodkladne začala rokovať s transatlantickými partnermi s cieľom objasniť ich pozíciu k rôznym témam, ktorými sa zaoberá globálna stratégia;
41. vyzýva PK/VP a generálneho tajomníka NATO, aby poskytli podrobnú analýzu právnych a politických dôsledkov možnej aktivácie článku 50 Zmluvy o EÚ Spojeným kráľovstvom pre rozvoj partnerstva medzi EÚ a NATO;
42. zdôrazňuje, že dojednania Berlin plus by sa mali dôkladne preformulovať s cieľom prispôbiť ich súčasným strategickým súvislostiam a riešiť zistené nedostatky, napríklad prostredníctvom posilnenia taktických a operačných mechanizmov v situáciách, keď sú prítomné EÚ aj NATO, a umožnenia, aby NATO využívalo nástroje EÚ;

Politické odporúčania

43. podporuje návrh koordinovaného ročného preskúmania týkajúceho sa obrany, v rámci ktorého by členské štáty koordinovali svoje plány obranných výdavkov a spôsobilostí v otvorenom procese za účasti Európskeho parlamentu a národných parlamentov;
44. vyzýva Radu a PK/VP, aby vypracovali bielu knihu EÚ o bezpečnosti a obrane, ktorá bude obsahovať vhodnú definíciu hrozieb a rizík pre európsku bezpečnosť, ktorým EÚ a členské štáty čelia, ako prvý krok k vytvoreniu kapacít, ktoré európska obrana potrebuje, ako aj plán s jasnými fázami a harmonogram postupných krokov, ktoré treba prijať v záujme vytvorenia európskej obrannej únie a účinnejšej spoločnej obrannej

politiky; domnieva sa, že táto biela kniha by mala byť výsledkom príspevkov rôznych inštitúcií EÚ, mala by byť čo najúplnejšia a mala by zahŕňať rôzne opatrenia, ktoré EÚ mieni prijať;

45. víta akčný plán v oblasti európskej obrany, ktorý navrhla Komisia v novembri 2016; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby dôkladne objasnili riadenie, financovanie a ciele prípadného európskeho obranného fondu, najmä pokiaľ ide o témy spôsobilostí a výskumu; nazdáva sa, že účinné vykonávanie tohto plánu si vyžaduje pevnú podporu a politické odhodlanie zo strany členských štátov a inštitúcií EÚ; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia, agentúra EDA a členské štáty ešte nesplnili všetky úlohy stanovené na zasadnutiach Európskej rady zameraných na obranu, ktoré sa konali v rokoch 2013 a 2015;
46. upozorňuje, že rôzne iniciatívy navrhnuté Komisiou budú musieť zohľadniť osobitné črty sektora obrany (pravidlá účasti, práva duševného vlastníctva, riadenie a spojitosť s operačnými požiadavkami); počas rokovaní o období 2021 – 2027 bude tieto otázky veľmi pozorne sledovať, najmä pokiaľ ide o vykonávanie budúceho európskeho programu výskumu v oblasti obrany;
47. domnieva sa, že prijatie bielej knihy EÚ o bezpečnosti a obrane by malo vychádzať z plánu vykonávania bezpečnosti a obrany v rámci globálnej stratégie s cieľom podporovať postupné vymedzenie spoločnej obrannej politiky EÚ; zdôrazňuje, že tento dokument by mal nielen odrážať súčasné vojenské spôsobilosti členských štátov, ale tiež analyzovať povahu nevyhnutnej spolupráce a prostriedky na jej dosiahnutie, druh operácií, ktoré EÚ môže vykonávať, a požadované spôsobilosti a zdroje a zároveň prispievať ku koordinácii a k spolupráci medzi NATO a EÚ;
48. požaduje okamžitú reformu mechanizmu Athena s cieľom rozšíriť jeho potenciál, pokiaľ ide o rozdelenie nákladov a spoločné financovanie, ako aj zabezpečenie spravodlivého rozdelenia prevádzkových nákladov, aby členské štáty boli motivované prispievať svojimi jednotkami, pričom nebudú obmedzené svojimi finančnými možnosťami; domnieva sa, že takáto reforma by mala zabezpečiť, aby všetky spoločné náklady uvedené v prílohách I až IV k rozhodnutiu Rady (SZBP) 2015/528 z 27. marca 2015 boli vždy hradené v rámci mechanizmu Athena; domnieva sa, že reformovaný mechanizmus Athena by sa mal použiť aj na financovanie výdavkov na operácie európskych integrovaných síl (keď budú zriadené v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce) vrátane bojových skupín EÚ;
49. požaduje, aby európske vojenské výcvikové misie v zahraničí plnili svoju úlohu spočívajúcu vo výcviku miestnych národných vojenských jednotiek, ktoré budú schopné zasahovať v prípade vojny a bezpečnostných hrozieb (povstania a terorizmu); domnieva sa, že uvedené jednotky by preto mali disponovať zbraňami a vybavením potrebnými na výcvik a nadobudnutie schopností operovať v teréne a že európske jednotky zodpovedné za ich výcvik by mali byť schopné sprevádzať ich v úlohe pozorovateľov bez zasahovania do operácií, aby mohli vyhodnotiť účinnosť výcviku a následne uskutočniť úpravy a zabezpečiť nevyhnutný dodatočný výcvik;
50. zdôrazňuje potrebu hlbšej diskusie o budúcich vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v otázkach SBOP, najmä v oblasti vojenských spôsobilostí, ak sa Spojené kráľovstvo rozhodne aktivovať článok 50 Zmluvy o EÚ; domnieva sa, že je potrebné nájsť novú podobu velenia, pokiaľ ide o operačné veliteľstvo operácie Atalanta v

Northwoode;

51. vyzýva Radu a PK/VP, aby zabezpečili koordináciu na všetkých úrovniach interakcie: civilnej a vojenskej, medzi ESVC a Komisiou a medzi EÚ a členskými štátmi; víta prepojenie medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou, ktoré zavádza globálna stratégia, a vyzýva PK/VP a Komisiu, aby zabezpečili súdržnosť a riadnu koordináciu vnútorných a vonkajších aspektov bezpečnosti, a to aj na administratívnej úrovni;
52. zdôrazňuje, že EÚ musí zintenzívniť svoje úsilie o posilnenie globálnej správy, čo povedie k zlepšeniu strategickkej a bezpečnostnej situácie; vyzýva členské štáty, aby podporili reformu OSN v záujme posilnenia jej legitímnosti, transparentnosti, postupov vyvodzovania zodpovednosti a účinnosti; zastáva názor, že Bezpečnostná rada OSN sa musí zreformovať, najmä pokiaľ ide o jej zloženie a postupy hlasovania, aby sa zvýšila jej schopnosť rozhodne konať s cieľom riešiť globálne bezpečnostné výzvy, pričom treba prekonať jej čisto vojenské zameranie;
53. zdôrazňuje, že ľudský faktor je jedným z najcennejších aktív v práci na spoločnej obrane; domnieva sa, že sú potrebné ďalšie investície do výcviku a vzdelávania v oblasti SBOP vrátane snahy o vytvorenie integrovaného systému založeného na národných vojenských strediskách, pretože výcvik a vzdelávanie sú mocnými nástrojmi pokroku v tejto oblasti;
54. považuje stanoviská Európskeho parlamentu vyjadrené prostredníctvom tohto uznesenia za odporúčania pre Radu a PK/VP, ako sa uvádza v článku 36 Zmluvy o EÚ; domnieva sa, že PK/VP by mala tieto odporúčania náležite zohľadniť vo všetkých návrhoch na rozvoj SBOP a Rada zase pri prijímaní takýchto návrhov, čo by predstavovalo osvedčený postup, pokiaľ ide o vzájomnú lojálnu spoluprácu medzi inštitúciami EÚ;
55. zdôrazňuje, že v článku 21 Zmluvy o EÚ sa výslovne uvádza, že činnosť „Únie na medzinárodnej scéne sa spravuje zásadami, ktoré sa uplatnili pri jej založení, rozvoji a rozšírení a ktoré hodlá podporovať vo zvyšku sveta: demokracia, právny štát, univerzálnosť a nedeliteľnosť ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, rovnosť a solidarita a dodržiavanie zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva“;

Možný vývoj a úpravy súčasnej inštitucionálnej štruktúry EÚ

56. vyzýva členov budúceho konventu, aby:
 - zvažili odporúčania a usmernenia tohto uznesenia a uznesení Európskeho parlamentu o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a o európskej obrannej únii;
 - na základe odporúčaní a usmernení uvedených uznesení zahrnuli do budúcej zmluvy EÚ ustanovenia, ktoré zabezpečia:
 - vytvorenie európskych ozbrojených síl, ktoré budú schopné nasadiť bojové jednotky v prípade vysoko intenzívnych konfliktov, stabilizačné sily, ktoré zabezpečujú dodržiavanie prímerí alebo mierových dohôd a úlohy súvisiace s evakuáciou, ako aj zdravotné služby vrátane mobilných poľných nemocníc a sily zamerané na vojenskú logistiku a vojenské inžinierstvo;

- stanovenie presných a záväzných usmernení, pokiaľ ide o aktiváciu a vykonávanie doložky o vzájomnej pomoci a podpore, v rámci spoločnej obrannej politiky EÚ;
- povinnú výmenu informácií na európskej úrovni medzi národnými spravodajskými orgánmi v rámci primeraných štruktúr spolupráce;
- zriadenie stálej pracovnej skupiny pre otázky obrany, ktorú budú tvoriť členovia Komisie a ktorej bude predsedáť PK/VP; zapojenie Európskeho parlamentu so stálymi zástupcami v rámci tejto skupiny; hlbšie zapojenie Komisie do oblasti obrany prostredníctvom cieleného výskumu, plánovania a vykonávania; umožnenie, aby PK/VP zaradila zmenu klímy do všetkých vonkajších činností EÚ a najmä do SBOP;
- zvažili posúdenie finančnej a rozpočtovej politiky členských štátov, pokiaľ ide o výdavky na obranu v rámci budúceho európskeho semestra v oblasti obrany, t. j. vzali do úvahy výšku výdavkov každého členského štátu v tejto oblasti s cieľom dať do spojitosti význam výdavkov jednotlivých štátov s bezpečnosťou Európy ako celku; domnieva sa, že v dlhodobom horizonte by EÚ mala preskúmať možnosti a usilovať sa o spoločný rozpočet;

o

o o

57. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Európskej rade, Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, generálnemu tajomníkovi Organizácie Severoatlantickej zmluvy, agentúram EÚ v oblasti kozmického priestoru, bezpečnosti a obrany a národným parlamentom.